

Rapport deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Meppel 2017

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inhoudsopgave

1	Missie en samenvatting	3
2	Werkzaamheden	3
3	Nieuwe opdracht	5
4	Budget	5

Bijlagen

1	Opdracht Generale Synode Ede 2014 - 2015	6
2	Nieuwe opdracht	7
3	Samenstelling deputaatschap en rooster van aftreden	8
4	Klachtenregeling	9
5	Besturingsstructuur opvang en preventie seksueel misbruik	23
6	Meldpunt Jaarverslag 2015	27
7	Financiën	35

1 Missie en samenvatting

De **visie en missie** van het deputaatschap is het beste te omschrijven met de opening van de preambule van de “Regeling Klachtencommissie seksueel misbruik in kerkelijke relaties”:

Als kerken geloven wij dat ieder zich in de gemeente van Christus veilig moet kunnen weten. Dit geldt vóór alles voor hen die zich in een kwetsbare positie bevinden of die op enigerlei wijze in het leven beschadigd zijn.

Het is voor ons als kerken een ereplicht deze veiligheid te waarborgen en te beschermen.

Wij veroordelen daarom iedere vorm van machtsmisbruik in de gemeente en in het bijzonder iedere vorm van seksueel misbruik.

Samenvatting

Het deputaatschap SMKR heeft in de afgelopen periode in goede samenwerking met deputaten van de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) en de commissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK) via de gezamenlijke stichting het Meldpunt seksueel misbruik in kerkelijke relaties (voortaan: Meldpunt) aangestuurd en er ook voor gezorgd dat Klachtencommissie en Beroepscommissie hun werk konden doen overeenkomstig de vastgestelde uitgangspunten en regelingen.

In de verslagperiode hebben we getuige mogen zijn van de verdere professionalisering en groei van het Meldpunt. Dit heeft tevens geleid tot de toetreding van de Hersteld Hervormde Kerken (HHK) en van de voortgezet Gereformeerde Kerken in Nederland (vGKN).

Verder is de besturingsstructuur conform de opdracht nader uitgewerkt en vastgesteld.

Deputaten vragen in dit rapport om goedkeuring van het gevoerde beleid, uitbreiding van hun opdracht en een vergroting van de financiële ruimte voor het Meldpunt.

Omdat een deel van de taken bij het gemeenschappelijke Samenwerkingsverband Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties (SSMKR) zijn neergelegd, betekent dit dat het deputaatschap minder directe taken heeft en dus ook minder leden nodig heeft.

2 Werkzaamheden

Wij vermelden eerst de werkzaamheden die direct voortvloeiden uit de opdrachten die de GS Ede 2014 heeft gegeven, en aansluitend andere werkzaamheden. (zie Bijlage 1)

2.1 Besluit 3 (aansturing Meldpunt)

In Besluit 3 kregen deputaten de opdracht om in samenwerking met deputaten van de CGK en de commissie van de NGK via de gezamenlijke stichting het Meldpunt aan te blijven sturen, en er op toe te zien dat het bestuur van het Meldpunt zijn werk doet conform de geformuleerde richtlijnen en uitgangspunten.

Het Meldpunt verricht de taken die door de GS Zuidhorn 2002-2003 zijn aangegeven en die in de statuten van de stichting als doelstelling zijn opgenomen:

- geven van informatie en advies;
- begeleiding bij het maken van keuzes;
- eventuele verwijzing naar de klachtencommissie;
- begeleiding voor, tijdens en na de procedure bij de klachtencommissie;
- verwijzing naar intensievere vormen van hulp;
- rapporteren ten behoeve van signalering/preventie.

Het Meldpunt maakt folders en posters met betrekking tot de aanpak van seksueel misbruik in kerkelijke relaties en verspreidt die onder de bij het Meldpunt betrokken kerken.

In de afgelopen periode is veel werk gemaakt van de presentatie en invoering van het Stappenplan Veilig Jeugdwerk. Ook verzorgt het Meldpunt cursussen voor interne vertrouwenspersonen (IVP-ers).

Het verslag van het Meldpunt is als Bijlage 6 in dit rapport opgenomen.

2.2 *Besluit 4 (IVP-ers)*

In de afgelopen periode is de instructie van de IVP-ers aangepast aan de gewijzigde inzichten over de taak en omvang van het werk van IVP-ers. Op de website van het Meldpunt zijn de nodige documenten te vinden.

Verder zijn regelmatig cursussen door medewerkers van het Meldpunt verzorgd.

Er wordt gestreefd naar een regionale poule van IVP-ers (bijv. per classis), waarbij door middel van . intervisie en bijvoorbeeld jaarlijkse bijeenkomsten gezorgd kan worden voor onderlinge ondersteuning. Binnen de plaatselijke gemeente is het de eerste taak van de IVP-er om te zorgen dat bewustwording en preventie blijvend aandacht krijgen.

2.3 *Besluit 5 (aansturing KC en BC)*

De klachtencommissie is aan de start van de verslagperiode operationeel geweest in het behandelen van een klacht die ná indiening van het rapport voor de GS Ede 2014 in behandeling is genomen. Deze klacht is gegrond verklaard, waarna in 2014 een beroep is ingesteld. De beroepscommissie heeft in haar uitspraak de klacht voor een beperktere duur gegrond verklaard.

In 2015 heeft de klachtencommissie een klacht ontvangen die onvoldoende informatie bevatte en die uiteindelijk is ingetrokken. In 2015 is een beroepscommissie samengesteld op een beroep tegen de ontvankelijkheid van een klacht die nog onder de 'oude' regeling was ingesteld. De afhandeling van dit beroep heeft volgens de nieuwe regeling plaatsgevonden, in overleg met de betrokken partij. De beroepscommissie heeft het beroep ongegrond verklaard en geoordeeld dat de klacht terecht als niet ontvankelijk werd beschouwd door de klachtencommissie. Daarnaast adviseert de klachtencommissie incidenteel over procedurele vragen vanuit het meldpunt. Gedurende de verslagperiode is de overgang naar een gezamenlijke klachtenregeling met de CGK en de NGK afgerond. Zie hierover de volgende paragraaf 2.4 onder a.

De beroepscommissie heeft geen zaken behandeld in de periode dat zij nog operationeel was.

2.4 *Besluit 6 (integreren van KC en BC met die van de CGK en de NGK)*

a. besturingsstructuur Klachtencommissie en Beroepscommissie

In de afgelopen periode is de gezamenlijke klachtenregeling vastgesteld en na goedkeuring van de verschillende kerkelijke vergaderingen operationeel geworden. Er is een centraal adres voor de ontvangst van klachten, het dienstencentrum van de CGK te Veenendaal. En er is een zogenaamde 'kern-klachtencommissie' die de ontvankelijkheid van de klacht beoordeelt en daarna een klachtencommissie samenstelt, waarbij zoveel mogelijk ook leden van een ander kerkgenootschap worden benoemd dan die waaruit de klacht afkomstig is.

b. besturingsstructuur Meldpunt

Het Meldpunt is ondergebracht in een stichting die door de betrokken kerkgenootschappen wordt bestuurd. Vanwege de toenemende professionalisering en de uitbreiding van deelnemende kerkgenootschappen is het noodzakelijk om ook de besturing beter te regelen. Nu zijn het onderscheiden deputaatschappen en commissies die allemaal hun goedkeuring moeten geven aan wijzigingen en bovendien ook zelf weer instemming moeten ontvangen van hun respectievelijke kerkelijke vergaderingen. Dit resulteert in een cyclus van telkens 3 jaar waarin ontwikkelingen kunnen worden toegepast in concrete besluiten. We hebben een deel van de verantwoordelijkheden van de separate deputaatschappen/commissies overgedragen aan het Samenwerkingsverband Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties (SSMKR, voorheen 'Harderwijker Beraad'). In dit gremium zitten van elk kerkgenootschap twee leden, en ze vergaderen minimaal een maal per jaar. Als er wijzigingen nodig zijn in de regeling of in bijvoorbeeld de statuten van de stichting, dan kan dat door deze vergadering besloten worden. We vragen daarom ook instemming met een uitbreiding van het mandaat. Zie voor de besturingsstructuur bijlage 5.

2.5 Toetreding andere kerkgenootschappen

Sinds de vorige rapportage is de Hersteld Hervormde Kerk (HHK) toegetreden tot de stichting Meldpunt Misbruik in Kerkelijke Relaties. Ook de voortgezet Gereformeerde Kerken in Nederland (vGKN) zijn toegetreden tot de stichting.

Op dit moment worden gesprekken gevoerd met een plaatselijke gemeente uit een ander kerkverband over mogelijke toetreding tot de stichting.

Als voorwaarde voor toetreding gelden van onze kant de volgende twee punten:

- de uitspraak dat een ambtsdrager feilbaar is en daarop kan worden aangesproken
- de kwaliteit en onafhankelijkheid van klachtenprocedure en waarheidsvinding

De HHK maakt gebruik van de diensten van het Meldpunt met het oog op de preventie. De HHK heeft een eigen klachtenregeling en klachtencommissie.

De vGKN maakt zowel gebruik van het Meldpunt als van de gezamenlijke klachtenregeling van de CGK, GKV en NGK.

Mede vanwege deze ontwikkelingen vragen we verruiming van ons mandaat, zodat het werk meer slagvaardig en efficiënt kan worden uitgevoerd.

3 Nieuwe opdracht

Uit het bovenstaande blijkt dat het werk van dit deputaatschap nodig zal blijven.

Het werk van het Meldpunt zal moeten doorgaan en voorziet ook in een duidelijke behoefte.

Dat geldt ook voor het werk van de Klachtencommissie en Beroepscommissie. We zijn blij dat dat werk nu nog meer in gezamenlijkheid met andere kerken kan worden gedaan, zodat de onafhankelijkheid nog meer gewaarborgd kan worden en het werk meer geïntegreerd kan worden gedaan.

Ook een zaak als preventie is iets wat blijvend aandacht verdient. De aard van dit werk brengt met zich mee, dat seksueel misbruik soms heel veel aandacht krijgt en dat het daarna weer bijna helemaal uit de aandacht kan verdwijnen. Daarom is het goed dat er plaatselijk mensen zijn die dit in de gaten houden en steeds weer onder de aandacht brengen. Het onderwerp seksueel misbruik in kerkelijke relaties verdient namelijk continu de aandacht van de kerken. Ook daarom is het van belang dat een aantal mensen binnen de kerken in een separaat deputaatschap daarvoor aangewezen blijft en gemandateerd aan het werk kan. Gezien de groeiende samenwerking kan dit deputaatschap met minder mensen toe, dan tot nu toe, maar minimaal drie personen.

4 Budget

Budget deputaatschap

Op verzoek van deputaten financiën en beheer hebben we zo kritisch mogelijk gekeken naar de begroting en het budget teruggebracht naar € 5.200 per jaar. De begroting per jaar voor de periode 2018-2020 ziet er als volgt uit:

Cursus Deskundigheidsbevordering KC/BC	€ 3.700
Reis- en vergaderkosten deputaten (incl. SSMKR)	€ 1.300
Overige kosten	€ 200

Totaal	€ 5.200

Budget Meldpunt

De jaarlijkse afdracht van de GKv aan Stichting het Meldpunt voor de jaren 2018-2020 is af te leiden uit de meerjarenbegroting van Stichting het Meldpunt. Zie hiervoor ook Bijlage 6.

Op grond van het daar gegeven financiële overzicht wordt de deelnemende kerken gevraagd om een verhoging van de bijdrage van de huidige € 0,12 per lid naar € 0,14 per lid.

Dit betekent een jaarlijkse bijdrage van de GKv van € 16.700.

Bijlagen

1 Opdracht Generale Synode Ede 2014 - 2015

Materiaal:

rapport van deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties (22-11-2013).

Besluit 1:

deputaten seksueel misbruik en kerkelijke relaties decharge te verlenen.

Besluit 2:

opnieuw deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties te benoemen.

Besluit 3:

deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties op te dragen om in voortgaande samenwerking met de deputaten van de Christelijke Gereformeerde Kerken en de commissie van de Nederlands Gereformeerde Kerken via de gezamenlijke stichting het meldpunt te blijven aansturen en er op te blijven toezien dat het bestuur van het meldpunt zijn werk doet conform de door de Generale Synode van Zuidhorn 2002-2003 geformuleerde en daarna gehandhaafde richtlijnen en uitgangspunten.

Besluit 4:

de volgende handreiking voor de kerkenraden in verband met het werk van Interne Vertrouwenspersonen dringend bij de kerkenraden aan te bevelen:

- a. de kerkenraad werft een (of meer), zo mogelijk interne en anders regionale, vertrouwensperso(n)en(en) volgens de instructie IVP met als hulpmiddel de Profielschets (beide te downloaden via de website van het meldpunt). De kerkenraad stelt de IVP-er(s) in staat haar/zijn/hun werk uit te voeren en zich daartoe toe te laten rusten door middel van scholing en intervisie;
Kleinere kerken, die niet in staat zijn zelf een IVP-er aan te stellen, kunnen aansluiting zoeken bij kerken in de regio;
- b. de kerkenraad is eindverantwoordelijk met betrekking tot het uitvoeren van de taak door de IVP-er(s) en onderhoudt daarover zo vaak als nodig is, doch minimaal jaarlijks op een vergadering van de kerkenraad, contact met de IVP-er(s).

Grond:

het is van groot belang om de bewustwording en de preventie inzake seksueel misbruik in de kerk blijvend onder de aandacht te brengen en te houden.

Besluit 5:

deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties op te dragen om de klachtencommissie en de beroepscommissie te blijven aansturen overeenkomstig de daarvoor gekozen uitgangspunten en de door eerdere synodes vastgestelde regelingen

Besluit 6:

- a. goedkeuring te verlenen aan het integreren van de klachtencommissie en de beroepscommissie met die van de Christelijke Gereformeerde en de Nederlands Gereformeerde kerken;
- b. in te stemmen met de daartoe gewijzigde klachtenregeling en daarbij deputaten te machtigen om eventuele wijzigingsvoorstellen vanuit het overleg met de CGK en/of de NGK te verwerken onder nadere goedkeuring van de synode;
- c. deputaten te machtigen de besturingsstructuur t.a.v. de klachtencommissie/beroepscommissie en het meldpunt verder uit te werken.

Gronden:

1. Het is van belang dat de leden van een klachten- of beroepscommissie hun deskundigheid op peil houden en ook kunnen profiteren van opgebouwde ervaring. Gezien het relatief geringe aantal klachten kan de inzet van beschikbare en geschikte krachten efficiënter worden toegepast bij samenwerking.
2. Gezien de groeiende samenwerking tussen de betrokken kerkgenootschappen (GKv, CGK en NGK) en de groeiende professionaliteit bij het meldpunt is verdere stroomlijning van de organisatie nuttig en nodig. Dit mede gezien de belangstelling van enkele andere kerkgenootschappen om samen te (gaan) werken met het meldpunt;
3. Met het oog op de waarborg van onafhankelijkheid in het functioneren van klachten- en beroepscommissie is het van belang de organisatiestructuur rondom het meldpuntwerk transparant te beschrijven.

Besluit 7:

deputaten gedurende de periode 2015-2017 een budget toe te kennen van € 5.800 per jaar (in totaal € 17.400); voor de Stichting Meldpunt is in deze periode totaal € 43.290 nodig.

2 Nieuwe opdracht

Materiaal:

rapport van deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties.

Besluit 1:

deputaten seksueel misbruik en kerkelijke relaties decharge te verlenen.

Besluit 2:

opnieuw deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties te benoemen.

Besluit 3:

- a. goedkeuring te verlenen aan de gezamenlijke klachtenregeling met de CGK en de NGK
- b. goedkeuring te verlenen aan de besturingsstructuur inzake de klachtencommissie/beroepscommissie
- c. goedkeuring te verlenen aan deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties om binnen het Samenwerkingsverband Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties verplichtingen aan te gaan die dienend zijn aan het werk, zolang deze blijven voldoen aan de letter en de geest van de kerkorde en de financiële ruimte zoals die door de Generale Synode wordt geboden.

Grond:

- a. Het werk van de klachtencommissies is geïntegreerd om daarmee meer garantie te geven op onafhankelijke behandeling (door de leden van de klachtencommissie bij een klacht te benoemen uit leden van andere kerkgenootschappen dan die waarvan de klager/klaagster lid is) en om daarmee ook de professionaliteit en kwaliteit van de klachtafhandeling te verhogen.
- b. Omdat het werk wordt uitgevoerd in een samenwerkingsverband met totaal 5 kerkgenootschappen, en omdat het werk vraagt om besluiten met cycli die korter zijn dan drie jaar, dient het deputaatschap een verdergaand mandaat te hebben.

Besluit 4:

Deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties de opdracht te geven tot het ontwikkelen van beleid, het onderhouden van de regelingen rond de klachtenafhandeling, en het doen functioneren, faciliteren en bewaken van de kwaliteit van het gemeenschappelijk Meldpunt Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties.

Grond:

Het is van groot belang om de bewustwording en de preventie inzake seksueel misbruik in de kerk blijvend onder de aandacht te brengen en te houden.

Besluit 5:

Deputaten seksueel misbruik in kerkelijke relaties op te dragen:

- a. om binnen het Samenwerkingsverband Seksueel Misbruik in kerkelijke relaties het Meldpunt seksueel misbruik aan te sturen en te zorgen voor een behandeling van klachten inzake seksueel misbruik overeenkomstig de vastgestelde regelingen
- b. conform de statuten van de stichting te blijven participeren in het bestuur van het Meldpunt seksueel misbruik.

Besluit 6:

de financiële bijdrage voor het Meldpunt vast te stellen op € 0,14 per lid.

Grond:

De verhoging van € 0,12 naar €0,14 per lid is nodig voor de continuering van de omvang en de kwaliteit van het werk, en daarmee ook een voldoende invulling van het preventiebeleid.

Besluit 7:

deputaten gedurende de periode 2018-2020 een budget toe te kennen van € 5.200 per jaar (in totaal € 15.600); voor de Stichting Meldpunt is in deze periode totaal € 16.700 nodig.

3 Samenstelling deputaatschap en rooster van aftreden

Primi:

S.W. de Boer	Haren	2017
H. Pullen-Muis	Hoogeveen	2023
G. Timmermans	Groningen	2023
mw. G.C. Marsman	Nijmegen	2023

Secr./notulist (geen lid van het deputaatschap):

mw. M. Beekhuis-Verkuil Bunschoten

Klachtroute stichting Meldpunt Misbruik in Kerkelijke Relaties

Inhoud	pagina
Het Meldpunt Seksueel Misbruik	9
Van melding tot uitspraak (samenvatting klachtroute)	9
Regelingen	
- Regeling Klachtencommissie	11
- Regeling Beroepscommissie	17

Meldpunt Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties

Het Meldpunt biedt hulp, advies, ondersteuning aan slachtoffers van misbruik in kerkelijke relaties. Zij kan slachtoffers bijstaan en begeleiden bij het indienen van een klacht. Tegelijk geeft het Meldpunt informatie en advies om misbruik te voorkomen.

De doelstellingen van het Meldpunt op een rijtje:

- Advisering bij complexe situaties op het gebied van misbruik in kerkelijke relaties
- Begeleiding bij het maken van keuzes
- Eventuele verwijzing naar klachtencommissie
- Begeleiding voor, tijdens en na een procedure bij de klachtencommissie
- Verwijzing naar intensievere vormen van hulp
- Voorlichting en ondersteuning van preventie activiteiten

Meldpunt Misbruik in kerkelijke relaties

I: www.meldpuntmisbruik.nl

E: info@meldpuntmisbruik.nl

M: 06 810 801 17

Van melding tot uitspraak

U vindt hier een schets van wat er in hoofdlijnen gebeurt wanneer iemand zich met een klacht meldt bij het Meldpunt.

Stap 1: Melding

Wie zich bij het Meldpunt meldt met een klacht zal allereerst gewezen worden op de verschillende mogelijkheden en de daaraan verbonden consequenties.

Stap 2: Formuleren klacht

Als gekozen wordt voor het indienen van een klacht kan in overleg met het Meldpunt een vertrouwenspersoon aangewezen worden. De klacht kan onder woorden worden gebracht en op schrift gesteld.

Stap 3: Melding van klacht

Vervolgens wordt de klacht gemeld bij de Klachtencommissie.

Stap 4: Toetsen van ontvankelijkheid

De voorzitter van de klachtencommissie toetst in overleg met de secretaris aan de hand van de daarvoor geldende criteria (zie art. 8 van de Klachtenregeling) of een klacht ontvankelijk is.

Stap 5: Informeren klager en aangeklaagde

Wanneer de klacht ontvankelijk wordt geoordeeld stelt de secretaris zowel de klager als de aangeklaagde daarvan op de hoogte.

Stap 6: Informeren kerkenraad

Ook zal de secretaris, wanneer de ontvankelijkheid van de klacht is vastgesteld, de betrokken kerkenraad (of kerkenraden) vertrouwelijk op de hoogte stellen van het feit dat een klacht is ingediend.

Stap 7: Samenstelling Klachtencommissie

De voorzitter stelt in overleg met de secretaris een klachtencommissie samen.

Een klachtencommissie wordt samengesteld uit leden van de NGK, GKv en CGK met een juridische, gedragswetenschappelijke, pastorale en kerkrechtelijke deskundigheid, die zich voor deze taak beschikbaar hebben gesteld.

Stap 8: Organiseren van hoorzitting

Vervolgens roept de klachtencommissie klager en aangeklaagde, ieder apart, op voor een hoorzitting. Zij kunnen zich indien gewenst laten bijstaan door een vertrouwenspersoon (bv. via het Meldpunt.)

Stap 9: Doen van uitspraak

Na de hoorzitting (in verschillende sessies) zal de klachtencommissie uitspraak doen. Klager, aangeklaagde en betrokken kerkenraad (of kerkenraden) worden daarvan op de hoogte gesteld. De uitspraak houdt in de regel een oordeel over de gegrondheid van de klacht in en een advies over de afdoening. Het oordeel over de gegrondheid van de klacht is bindend¹.

Stap 10: In beroep gaan

Klager zowel als aangeklaagde kunnen tegen een uitspraak van de klachtencommissie in beroep gaan bij een beroepscommissie. Dan zal zich een deel van de voorgaande stappen mogelijk herhalen.

Een beroepscommissie wordt samengesteld uit leden van de NGK, GKv en CGK met een juridische, gedragswetenschappelijke, pastorale en kerkrechtelijke deskundigheid. Uiteraard zijn dit anderen dan de leden van de klachtencommissie.

Stap 11: Doen van een definitieve uitspraak

Na de klachtbehandeling in beroep doet de Beroepscommissie een definitieve uitspraak en stelt klager, aangeklaagde en betrokken kerkenraad (of kerkenraden) op de hoogte van haar uitspraak. De uitspraak houdt in de regel een oordeel over de gegrondheid van de klacht en een advies over de afdoening in. Het oordeel over de gegrondheid van de klacht is bindend².

¹ In de Nederlands Gereformeerde Kerken heeft de uitspraak (dus ook over de gegrondheid van de klacht) kerkrechtelijk de status van advies.

² In de Nederlands Gereformeerde Kerken heeft de uitspraak (dus ook over de gegrondheid van de klacht) kerkrechtelijk de status van advies.

In geval een mogelijke misbruiksituatie aan het licht komt, hebben de kerken zich verplicht te handelen volgens onderstaande regelingen.

Regeling Klachtencommissie seksueel misbruik in kerkelijke relaties

Preambule

Als kerken geloven wij dat ieder zich in de gemeente van Christus veilig moet kunnen weten. Dit geldt vóór alles voor hen die zich in een kwetsbare positie bevinden of die op enigerlei wijze in het leven beschadigd zijn.

Het is voor ons als kerken een ereplicht deze veiligheid te waarborgen en te beschermen.

Wij veroordelen daarom iedere vorm van machtsmisbruik in de gemeente en in het bijzonder iedere vorm van seksueel misbruik.

Tegelijk vinden wij dat kerkelijke functionarissen in het pastorale en diaconale werk waartoe ze geroepen zijn zowel distantie hebben te betrachten alsook nabijheid hebben te betonen.

Daarom houdt de reeds genoemde veiligheid voor ons ook in dat kerkelijke functionarissen hun taak met vrijmoedigheid moeten kunnen blijven uitoefenen.

Om die vrijmoedigheid en veiligheid te beschermen mag van kerkelijke functionarissen worden verwacht dat ze uitgaan van morele richtlijnen vervat in een gedragscode die openbaar gemaakt is.

Kerkenraden zullen met het oog op diezelfde veiligheid en vrijmoedigheid hun eigen werkwijze zorgvuldig bewaken, zodat kerkelijke functionarissen niet onnodig in risicovolle situaties geplaatst worden.

Zo willen we recht doen, trouw betrachten en nederig de weg gaan van onze God (Micha 6:8).

ALGEMEEN

Artikel 1 Begrippenomschrijving

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. seksueel misbruik:

één of meerdere uitingen, verbaal of non-verbaal, opzettelijk dan wel onopzettelijk, gewenst dan wel ongewenst, in de vorm van seksuele handelingen en/of seksueel getinte toespelingen of uitnodigingen tot seksueel contact, dan wel het op één van voornoemde wijzen ingaan op uitnodigingen tot seksueel contact en/of bedoelde toespelingen, al dan niet onder druk van geheimhouding, gedaan door een kerkelijk functionaris ten opzichte van iemand binnen of buiten de gemeente, in een ambtelijke of anderszins op bevoegdheid en vertrouwen gebaseerde relatie, waardoor vertrouwen geschonden en de grens van persoonlijke integriteit overschreden wordt, en welke derhalve op gespannen voet staan met datgene wat ons in Gods Woord wordt voorgehouden ten aanzien van de omgang met de naaste.

b. kerkelijk functionaris:

een man of vrouw die uit hoofde van een kerkelijk ambt, of uit hoofde van een aanstelling door een kerkelijke vergadering in een niet-ambtelijke kerkelijke functie, of uit hoofde van een aanstelling in een bijzondere functie voor groepen van gemeenteleden, binnen een gemeente een positie bekleedt die wordt gekenmerkt door het genieten van vertrouwen en het dragen van verantwoordelijkheid, en die vanuit die positie relaties kan aangaan en onderhouden met gemeenteleden en anderen.

c. klager:

klager kan zijn hij/zij die lid is (geweest) van één van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken, Nederlands Gereformeerde Kerken of voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland, alsmede hij/zij die geen lid is (geweest) van die kerken indien hij/zij een functioneel contact heeft (gehad) met de aangeklaagde.

Ten behoeve van een minderjarige, een onder curatele, een onder bewind gestelde of een gementoreerde kan diens wettelijke vertegenwoordiger als klager optreden.

d. aangeklaagde:

aangeklaagde kan zijn hij/zij die kerkelijk functionaris is (geweest) in één van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken, Nederlands Gereformeerde Kerken of voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland en voor zover niet meer werkzaam als kerkelijk functionaris, tevens lid is van één van die kerken.

e. klachtencommissie:

de ingevolge de binnen het betreffende kerkverband geldende besluiten aangestelde commissie, belast met onderzoek en beoordeling van seksueel misbruik in kerkelijke relaties.

f. beroepscommissie:

de ingevolge de binnen het betreffende kerkverband geldende besluiten aangestelde commissie, belast met onderzoek en beoordeling van seksueel misbruik in kerkelijke relaties in geval van beroep tegen een beslissing van de klachtencommissie.

g. klacht:

een door een klager ingediend schriftelijk stuk (op papier of digitaal met handtekening) waarin geklaagd wordt over seksueel misbruik door een kerkelijk functionaris.

h. meldpunt:

een centraal punt, waar deskundige medewerkers ter zake van seksueel misbruik en klachtenprocedure informatie en advies kunnen geven. Deze medewerkers kunnen zo nodig verwijzen naar de klachtencommissie en een intensievere vorm van hulpverlening. Tevens kunnen zij als vertrouwenspersoon een klager of aangeklaagde begeleiden tijdens en na de procedure van de klachtencommissie.

i. vertrouwenspersoon:

degene die op verzoek van een klager of aangeklaagde diens belangen mede behartigt, dan wel als diens vertegenwoordiger of gemachtigde optreedt. Dit kan een medewerker van het Meldpunt zijn.

j. de kerkenraad:

de raad aan wie de klachtencommissie haar bevindingen in de vorm van een advies rapporteert.

Artikel 2 Doelstelling

De mogelijkheid scheppen klachten over seksueel misbruik in te dienen. Tevens dient deze klachtenregeling om te voorzien in de bescherming van de belangen van klager en aangeklaagde tijdens het onderzoek en de afhandeling van een klacht.

Artikel 3 Bekendmaking van de klachtenregeling

Op het bestaan van de klachtenregeling wordt jaarlijks in de plaatselijke kerkelijke gemeentemedie gewezen. Een afschrift van de klachtenregeling is te allen tijde bij de scribe te verkrijgen alsmede te downloaden van de internetwebsite www.meldpuntmisbruik.nl en de websites van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken, Nederlands Gereformeerde Kerken of voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland.

KLACHTENCOMMISSIE

Artikel 4 Samenstelling klachtencommissie

lid 1. De klachtencommissie dient zodanig te zijn samengesteld dat een deskundige, onpartijdige en onafhankelijke behandeling van klachten zoveel mogelijk gewaarborgd is.

lid 2. De klachtencommissie, bestaat minimaal uit drie en maximaal uit vijf leden.

De juridische, gedragswetenschappelijke, pastorale en zo mogelijk de kerkrechtelijke deskundigheid dienen in de klachtencommissie vertegenwoordigd te zijn. In de samenstelling van de klachtencommissie wordt gestreefd naar een evenredige verdeling van mannen en vrouwen, maar in geval van een oneven aantal verdient het de voorkeur meer vrouwen dan mannen te hebben.

lid 3. De leden van de commissie worden benoemd door deputaten Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties resp. de Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik. Benoeming van de commissieleden geldt voor drie jaar. Herbenoeming is maximaal viermaal mogelijk. De zittingsduur van een lid, dat is benoemd op een tussentijds opengevallen plaats, is gelijk aan de duur van de resterende zittingsperiode van het lid in wiens plaats de benoeming plaatsvindt. Deputaten respectievelijk de Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik kan een benoeming om dringende redenen tussentijds beëindigen.

Artikel 5 Bevoegdheid en taak klachtencommissie

lid 1. De klachtencommissie is bevoegd kennis te nemen van een klacht indien klager en aangeklaagde voldoen aan de begrippenomschrijvingen in artikel 1.

lid 2. De klachtencommissie heeft tot taak:

- bij haar binnengekomen klachten te beoordelen op ontvankelijkheid (vereisten zie art. 8)
- bij haar binnengekomen klachten te beoordelen op gegrondheid
- de kerkenraad van haar oordeel op de hoogte te stellen en met advies terzake te dienen.

lid 3. De klachtencommissie kan zich laten bijstaan door externe adviseurs, zo nodig uit andere kerkgenootschappen.

lid 4. De klachtencommissie is bevoegd klager en aangeklaagde op te roepen om te worden gehoord.

lid 5. De klachtencommissie is bevoegd getuigen of andere deskundigen op te roepen om te worden gehoord.

Artikel 6 Geheimhouding

De leden van de klachtencommissie en eventuele geraadpleegde deskundigen zijn verplicht geheimhouding te betrachten ten aanzien van alles wat zij in het kader van een klachtbehandeling te weten zijn gekomen en waarvan zij de vertrouwelijkheid hebben moeten begrijpen.

Artikel 7 Faciliteiten

lid 1. De kosten gemaakt voor bevordering van de deskundigheid van de leden van de klachtencommissie komen ten laste van de gezamenlijke kerken waarvan de klachtencommissie deel uitmaakt.

lid 2. De kosten voor de behandeling van klachten komen voor rekening van de gezamenlijke kerken waarvan de gemeente waar de situatie van de klacht zich heeft voorgedaan deel uitmaakt.

PROCEDURE

Artikel 8 Ontvankelijkheid van de klacht

lid 1. Een klacht dient zo spoedig mogelijk te worden ingediend.

lid 2. Een klacht wordt schriftelijk ingediend bij de klachtencommissie.

lid 3. Een klacht bevat naast de naam van de klager(s) en een dagtekening, ten minste:

- a. een omschrijving van de uiting die aangegeven wordt als het seksueel misbruik;
- b. het tijdstip of de periode waarop deze betrekking heeft;
- c. de identiteit en het adres van de aangeklaagde(n) en
- d. een overzicht van door de klager(s) ondernomen stappen en eventueel daarop betrekking hebbende stukken, voor zover deze hebben plaatsgevonden c.q. aanwezig zijn.

Indien een klacht niet aan al deze vereisten voldoet, wordt de klager in de gelegenheid gesteld alsnog de ontbrekende gegevens aan te vullen.

Artikel 9 Intrekken

Klager kan de ingediende klacht intrekken, tenzij het onderzoek is afgesloten (met de laatste verkrijging van informatie/hoorzitting) en de zaak op uitspraak wacht.

Artikel 10 Procedure klachtbehandeling

lid 1. De klachtencommissie bevestigt klager binnen een week schriftelijk de ontvangst van de klacht, informeert de klager over de werkwijze van de commissie en wijst voor zover nog nodig op de mogelijkheid een vertrouwenspersoon in te schakelen.

lid 2. De klachtencommissie onderzoekt of de klager ontvankelijk is in zijn klacht. Zij informeert de klager daarover uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van de klacht. Indien klager niet ontvankelijk wordt verklaard, dient de klachtencommissie dit te motiveren.

lid 3. Indien de klager ontvankelijk wordt verklaard in de klacht, wordt de klacht zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de klacht, aan de aangeklaagde toegezonden. De klachtencommissie informeert hem over de werkwijze van de commissie en de mogelijkheid een vertrouwenspersoon van het Meldpunt in te schakelen. Tevens stelt de klachtencommissie de aangeklaagde in de gelegenheid binnen vier weken een verweerschrift in te dienen.

lid 4. Indien de klager ontvankelijk wordt verklaard, wordt de betrokken kerkenraad, binnen een week na de beslissing omtrent de ontvankelijkheid, vertrouwelijk geïnformeerd over het feit dat er een klacht is ingediend over één - met name te noemen - van de in zijn gemeente werkzame kerkelijk functionarissen.

lid 5. Indien de klacht is ingediend door een minderjarige zonder medeweten (van één) van de ouders zal de klachtencommissie met de betreffende minderjarige overleggen om alsnog (één van) de ouders van de indiening van de klacht op de hoogte te stellen. De klachtencommissie zal geen contacten met de ouders onderhouden zonder de uitdrukkelijke toestemming van de minderjarige.

lid 6. Van bovenvermelde termijnen kan door de klachtencommissie op verzoek van partijen en/of in het belang van het onderzoek worden afgeweken.

lid 7. Indien klager niet ontvankelijk wordt verklaard kan klager in beroep gaan bij de beroepscommissie voor seksueel misbruik binnen kerkelijke relaties. Het beroepschrift dient binnen twee weken na verzending van de uitspraak door de beroepscommissie te zijn ontvangen.

Artikel 11 Beoordelingsgrond

lid 1. De klachtencommissie beoordeelt de klachten op basis van redelijke aannemelijkheid. In zoverre seksueel misbruik in redelijkheid aannemelijk kan worden geacht, wordt de klacht gegrond verklaard.

lid 2. Behalve directe getuigen of bewijsmateriaal kunnen hierbij onder meer in beschouwing genomen worden:

- consistentie in de afgelegde verklaringen;
- de auditu verklaringen;
- verklaringen van (getuige-)deskundigen;
- stukken die over de direct betrokken personen gaan.

Artikel 12 Hoorzittingen

lid 1. De klachtencommissie bepaalt binnen vier weken na ontvangst van de klacht de datum en de plaats(en) waar klager en aangeklaagde door de klachtencommissie zullen worden gehoord. De hoorzittingen vinden in beginsel plaats binnen acht weken na de beslissing omtrent de ontvankelijkheid.

lid 2. De klachtencommissie zendt klager en aangeklaagde minstens tien dagen (inclusief zon- en feestdagen) voor de hoorzitting een oproep.

lid 3. Wraking:

- a. klager en aangeklaagde kunnen een of meer leden van de klachtencommissie wraken op grond van feiten of omstandigheden waardoor de onpartijdigheid van de klachtencommissie schade zou kunnen lijden;
- b. het verzoek dient schriftelijk (tijdens de hoorzitting: eventueel mondeling) en gemotiveerd bij de klachtencommissie te worden ingediend. Het verzoek dient zo spoedig mogelijk nadat de feiten en omstandigheden bekend zijn geworden te worden gedaan. Nadat het onderzoek is afgesloten (met de laatste verkrijging van informatie/hoorzitting) en de zaak op uitspraak wacht, kan geen verzoek tot wraking meer worden ingediend.
- c. berust(en) het betreffende lid/de betreffende leden in de wraking, dan wordt/worden het lid/de leden vervangen en wordt een nieuwe zitting bepaald. Berust/berusten het lid/de leden niet in de wraking, dan wordt het wrakingsverzoek behandeld door een speciaal daarvoor samen te stellen wrakingscommissie van drie leden uit de deskundigheidspoule, die hiertoe worden gevraagd door de centrale voorzitter van de poule.
- d. er is geen beroep mogelijk tegen beslissing van de wrakingscommissie.

lid 4. Tot zeven dagen (inclusief zon- en feestdagen) voor de hoorzitting kunnen partijen nadere stukken indienen. De secretaris zendt deze door aan de andere partij.

lid 5. De hoorzittingen zijn besloten.

lid 6. Klager en aangeklaagde worden eerst buiten elkaars aanwezigheid gehoord en zo mogelijk - indien de situatie dat toelaat - daarna in elkaars aanwezigheid. Klager wordt als eerste gehoord.

lid 7. Van ieder hoorgesprek wordt een - zakelijk - verslag gemaakt, ondertekend door voorzitter en secretaris van de klachtencommissie. Het verslag wordt zowel de klager als de

aangeklaagde toegezonden. Indien klager en aangeklaagde buiten elkaars aanwezigheid zijn gehoord worden zij in de gelegenheid gesteld schriftelijk op de toegezonden verslaglegging te reageren. De klachtencommissie kan na verkregen toestemming ten behoeve van de verslaglegging gebruikmaken van opnameapparatuur. De inhoud van het verslag is voor verantwoording van de klachtencommissie.

Artikel 13 Informatie door de klachtencommissie

Klager en aangeklaagde worden gelijkkelijk geïnformeerd door de klachtencommissie. Het dossier van de klachtencommissie, bevattende alle van buiten de commissie toegevoegde stukken, kan desgewenst door klager en aangeklaagde worden ingezien.

Artikel 14 Beoordeling klacht en verdere afdoening

lid 1. De commissie doet zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk acht weken na de laatste hoorzitting uitspraak omtrent de gegrondheid van de klacht.

lid 2. Acht de klachtencommissie de klacht ongegrond, dan deelt zij dit gemotiveerd schriftelijk mee aan de klager, de aangeklaagde en de kerkenraad.

lid 3. Acht de klachtencommissie de klacht gegrond, dan deelt zij dit, onder overlegging van een samenvatting van het beroepschrift en de bevindingen tijdens het onderzoek, gemotiveerd schriftelijk mee, en - in geval van een advies voor afdoening - onder toevoeging van dat advies, aan de klager, de aangeklaagde en de kerkenraad van de gemeente waartoe de aangeklaagde behoort of, in voorkomende gevallen, de gemeente waar het misbruik zich heeft voorgedaan. Het oordeel van de klachtencommissie over de gegrondheid van de klacht is bindend voor de kerkenraad³.

lid 4. Indien de klachtencommissie behalve een uitspraak over de gegrondheid van de klacht tevens een advies uitbrengt met betrekking tot de verdere afdoening, zal zij zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de in Kerkorde/het Akkoord van Samenleven aangegeven tuchtmaatregelen.

Artikel 15 Beroep

Klager en aangeklaagde kunnen binnen twee weken na datum verzending van de uitspraak in beroep gaan bij de Beroepscommissie voor seksueel misbruik binnen kerkelijke relaties. Het beroepschrift dient binnen twee weken na datum verzending te zijn ontvangen door de Beroepscommissie.

Artikel 16 Acute situaties

In acute situaties dienen door de desbetreffende kerkenraad, in overleg met de klachtencommissie, vóór of hangende het onderzoek, zonodig voorlopige maatregelen getroffen te worden.

Artikel 17 Beslissing kerkenraad

De kerkenraad van de gemeente waartoe de aangeklaagde behoort, beslist niet eerder dan na het verlopen van de beroepstermijn en uiterlijk binnen vier weken na het aflopen van de beroepstermijn.

Artikel 18 Archivering

De op de klachten betrekking hebbende stukken zullen tot tien jaar na ontvangst van de klacht in het archief van de klachtencommissie bewaard worden.

³ In de Nederlands Gereformeerde Kerken heeft de uitspraak van de klachtencommissie kerkrechtelijk de status van advies.

Artikel 19 Verantwoording

De klachtencommissie legt driejaarlijks verantwoording af van haar werkzaamheden aan de Synode respectievelijk de Landelijke Vergadering.

Artikel 20 Overgangsbepaling

De klachtencommissie is bevoegd kennis te nemen van klachten over feiten (complexen) die vóór de inwerkingtreding van deze klachtenregeling hebben plaatsgevonden.

Regeling Beroepscommissie seksueel misbruik in kerkelijke relaties

Preamble

Als kerken geloven wij dat ieder zich in de gemeente van Christus veilig moet kunnen weten. Dit geldt vóór alles voor hen die zich in een kwetsbare positie bevinden of die op enigerlei wijze in het leven beschadigd zijn. Het is voor ons als kerken een ereplicht deze veiligheid te waarborgen en te beschermen. Wij veroordelen daarom iedere vorm van machtsmisbruik in de gemeente en in het bijzonder iedere vorm van seksueel misbruik.

Tegelijk vinden wij dat kerkelijke functionarissen in het pastorale en diaconale werk waartoe ze geroepen zijn zowel distantie hebben te betrachten alsook nabijheid hebben te betonen. Daarom houdt de reeds genoemde veiligheid voor ons ook in dat kerkelijke functionarissen hun taak met vrijmoedigheid moeten kunnen blijven uitoefenen.

Om die vrijmoedigheid en veiligheid te beschermen mag van kerkelijke functionarissen worden verwacht dat ze uitgaan van morele richtlijnen vervat in een gedragscode die openbaar gemaakt is.

Kerkenraden zullen met het oog op diezelfde veiligheid en vrijmoedigheid hun eigen werkwijze zorgvuldig bewaken, zodat kerkelijke functionarissen niet onnodig in risicovolle situaties geplaatst worden.

Zo willen we recht doen, trouw betrachten en nederig de weg gaan van onze God (Micha 6:8).

ALGEMEEN

Artikel 1 Begrippenomschrijving

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. seksueel misbruik:

één of meerdere uitingen, verbaal of non-verbaal, opzettelijk dan wel onopzettelijk, gewenst dan wel ongewenst, in de vorm van seksuele handelingen en/of seksueel getinte toespelingen of uitnodigingen tot seksueel contact, dan wel het op één van voornoemde wijzen ingaan op uitnodigingen tot seksueel contact en/of bedoelde toespelingen, al dan niet onder druk van geheimhouding, gedaan door een kerkelijk functionaris ten opzichte van iemand binnen of buiten de gemeente, in een ambtelijke of anderszins op bevoegdheid en vertrouwen gebaseerde relatie, waardoor vertrouwen geschonden en de grens van persoonlijke integriteit overschreden wordt, en welke derhalve op gespannen voet staan met datgene wat ons in Gods Woord wordt voorgehouden ten aanzien van de omgang met de naaste.

b. kerkelijk functionaris:

een man of vrouw die uit hoofde van een kerkelijk ambt, of uit hoofde van een aanstelling door een kerkelijke vergadering in een niet-ambtelijke kerkelijke functie, of uit hoofde van een aanstelling in een bijzondere functie voor groepen van gemeenteleden, binnen een gemeente een positie bekleedt die wordt gekenmerkt door het genieten van vertrouwen en het dragen van verantwoordelijkheid, en die vanuit die positie relaties kan aangaan en onderhouden met gemeenteleden en anderen.

c. klager:

klager kan zijn hij/zij die lid is (geweest) van één van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken, Nederlands Gereformeerde Kerken of voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland, alsmede hij/zij die geen lid is (geweest) van die kerken indien hij/zij een functioneel contact heeft (gehad) met de aangeklaagde.

Ten behoeve van een minderjarige, een onder curatele, een onder bewind gestelde of een gementoreerde kan diens wettelijke vertegenwoordiger als klager optreden.

d. aangeklaagde:

aangeklaagde kan zijn hij/zij die kerkelijk functionaris is (geweest) in één van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken, Nederlands Gereformeerde Kerken of voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland en voor zover niet meer werkzaam als kerkelijk functionaris, tevens lid is van één van die kerken.

e. klachtencommissie:

de ingevolge de binnen het betreffende kerkverband geldende besluiten aangestelde commissie, belast met onderzoek en beoordeling van seksueel misbruik in kerkelijke relaties

f. beroepscommissie:

de ingevolge de binnen het betreffende kerkverband geldende besluiten aangestelde commissie, belast met onderzoek en beoordeling van seksueel misbruik in kerkelijke relaties in geval van beroep tegen een beslissing van de klachtencommissie;

g. klacht:

een door een klager ingediend schriftelijk stuk waarin geklaagd wordt over seksueel misbruik door een kerkelijk functionaris.

h. meldpunt:

een centraal punt, waar deskundige medewerkers ter zake van seksueel misbruik en klachtenprocedure informatie en advies kunnen geven. Deze medewerkers kunnen zo nodig verwijzen naar de klachten-/beroepscommissie en een intensievere vorm van hulpverlening. Tevens kunnen zij als vertrouwenspersoon een klager of aangeklaagde begeleiden tijdens en na de procedure van de klachten-/beroepscommissie.

i. vertrouwenspersoon:

degene die op verzoek van een klager of aangeklaagde diens belangen mede behartigt, danwel als diens vertegenwoordiger of gemachtigde optreedt. Dit kan een medewerker van het Meldpunt zijn.

j. de kerkenraad:

de raad aan wie de beroepscommissie haar bevindingen in de vorm van een advies rapporteert.

k. appellant:

klager of aangeklaagde die een beroep instelt tegen de beslissing van de klachtencommissie.

l. beroepschrift:

het door appellant ingediend schriftelijk stuk (op papier of digitaal met handtekening) waarin de gronden van het beroep staan vermeld.

Artikel 2 Doelstelling

De mogelijkheid scheppen in beroep te gaan van uitspraken van de klachtencommissie seksueel misbruik in kerkelijke relaties.

Artikel 3 Bekendmaking van de beroepsregeling

Op het bestaan van de beroepsregeling wordt jaarlijks in de plaatselijke kerkelijke gemeentemediagewezen. Een afschrift van de beroepsregeling is te allen tijde bij de scriba te verkrijgen alsmede te downloaden van de internetwebsite www.meldpuntmisbruik.nl en op de websites van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken, Nederlands Gereformeerde Kerken of voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland.

BEROEPSCOMMISSIE

Artikel 4 Samenstelling beroepscommissie

lid 1. De beroepscommissie dient zodanig te zijn samengesteld dat een deskundige, onpartijdige en onafhankelijke behandeling van het beroep zoveel mogelijk gewaarborgd is.

lid 2. De beroepscommissie bestaat minimaal uit drie en maximaal uit vijf leden.

De juridische, gedragswetenschappelijke, pastorale en zo mogelijk de kerkrechtelijke deskundigheid dienen in de beroepscommissie vertegenwoordigd te zijn. In de samenstelling van de beroepscommissie wordt gestreefd naar een evenredige verdeling van mannen en vrouwen, maar in geval van een oneven aantal verdient het de voorkeur meer vrouwen dan mannen te hebben.

lid 3. De leden van de commissie worden benoemd door deputaten Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties resp. de Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik. Benoeming van de commissieleden geldt voor drie jaar. Herbenoeming is maximaal viermaal mogelijk. De zittingsduur van een lid dat is benoemd op een tussentijds opgevallende plaats, is gelijk aan de duur van de resterende zittingsperiode van het lid in wiens plaats de benoeming plaatsvindt. De Commissie kan een benoeming om dringende redenen tussentijds beëindigen.

lid 4. Leden van de beroepscommissie kunnen geen lid zijn geweest van de klachtencommissie die de zaak in eerste aanleg heeft behandeld.

Artikel 5 Bevoegdheid en taak beroepscommissie

lid 1. De beroepscommissie is bevoegd kennis te nemen van een beroepschrift indien appellant voldoet aan de begrippenomschrijvingen in artikel 1.

lid 2. De beroepscommissie heeft tot taak:

- bij haar binnengekomen beroepsschriften te beoordelen op ontvankelijkheid (zie art. 8);
- bij haar binnengekomen beroepsschriften te beoordelen op gegrondheid;
- de kerkenraad van haar oordeel op de hoogte te stellen en met advies terzake te dienen.

lid 3. De beroepscommissie kan zich laten bijstaan door externe adviseurs, zonodig uit andere kerkgenootschappen.

lid 4. De beroepscommissie is bevoegd partijen op te roepen teneinde te worden gehoord.

lid 5. De beroepscommissie is bevoegd getuigen of andere deskundigen op te roepen teneinde te worden gehoord.

Lid 6. De beroepscommissie kan de klachtencommissie verzoeken om toezending van het dossier.

Artikel 6 Geheimhouding

De leden van de beroepscommissie en eventuele geraadpleegde deskundigen zijn verplicht geheimhouding te betrachten ten aanzien van alles wat zij in het kader van een beroep te weten zijn gekomen en waarvan zij de vertrouwelijkheid hebben moeten begrijpen.

Artikel 7 Faciliteiten

lid 1. De kosten gemaakt voor bevordering van de deskundigheid van de leden van de beroepscommissie komen ten laste van de gezamenlijke kerken waarvan de beroepscommissie deel uitmaakt.

lid 2. De kosten voor de behandeling van het beroep komen voor rekening van de gezamenlijke kerken waarvan de gemeente waar de situatie van de klacht zich heeft voorgedaan deel uitmaakt.

PROCEDURE

Artikel 8 Ontvankelijkheid van het beroep

lid 1. Het beroepschrift dient binnen twee weken na datum verzending van de uitspraak van de klachtencommissie te zijn ontvangen door de beroepscommissie.

lid 2. Het beroepschrift wordt schriftelijk ingediend bij de beroepscommissie.

lid 3. Het beroepschrift bevat naast de naam van indiener(s) en een dagtekening een gemotiveerde omschrijving van gronden voor de indiening van het beroep.

Artikel 9 Intrekken

Appellant kan zijn beroep intrekken, tenzij het onderzoek is afgesloten (met de laatste verkrijging van informatie/hoorzitting) en de zaak op uitspraak wacht.

Artikel 10 Procedure behandeling in beroep

lid 1. De beroepscommissie bevestigt appellant binnen een week schriftelijk de ontvangst van het beroep, informeert appellant over de werkwijze van de commissie en wijst voor zover nog nodig op de mogelijkheid een vertrouwenspersoon in te schakelen.

lid 2. De beroepscommissie onderzoekt of appellant ontvankelijk is in zijn beroep. Zij informeert appellant uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift. Indien appellant niet ontvankelijk wordt verklaard, dient de beroepscommissie deze beslissing te motiveren.

lid 3. Indien appellant ontvankelijk wordt verklaard in zijn beroep, wordt het beroepschrift zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, aan de wederpartij toegezonden. De beroepscommissie informeert over de werkwijze van de commissie en de mogelijkheid een vertrouwenspersoon in te schakelen. Tevens stelt de beroepscommissie de wederpartij in de gelegenheid binnen twee weken een verweerschrift in te dienen.

lid 4. Indien appellant ontvankelijk wordt verklaard in zijn beroep, wordt de betrokken kerkenraad binnen een week, na de beslissing omtrent de ontvankelijkheid, vertrouwelijk geïnformeerd over het feit dat er in de betrokken zaak beroep is aangetekend.

lid 5. Indien het beroepschrift is ingediend door een minderjarige zonder medeweten (van één) van de ouders, zal de beroepscommissie met de desbetreffende minderjarige overleggen om alsnog (één van) de ouders van de indiening van het beroepschrift op de hoogte te stellen. De beroepscommissie zal geen contacten met de ouders onderhouden zonder de uitdrukkelijke toestemming van de minderjarige.

lid 6. Van voormelde termijnen kan door de beroepscommissie op verzoek van partijen en/of het belang van het onderzoek worden afgeweken.

Artikel 11 Beoordelingsgrond

lid 1. De beroepscommissie beoordeelt de klachten op basis van redelijke aannemelijkheid. In zoverre seksueel misbruik in redelijkheid aannemelijk kan worden geacht, wordt de klacht gegrond verklaard.

lid 2. Behalve directe getuigen of bewijsmateriaal kunnen hierbij onder meer in beschouwing genomen worden:

- consistentie in de afgelegde verklaringen;
- de auditu verklaringen;
- verklaringen van (getuige-)deskundigen;
- stukken die over de direct betrokken personen gaan.

Artikel 12 Hoorzittingen

lid 1. De beroepscommissie bepaalt binnen vier weken na ontvangst van het beroepschrift de datum en de plaats(en) waar klager en aangeklaagde door de beroepscommissie zullen worden gehoord. De hoorzittingen vinden in beginsel plaats binnen acht weken na de beslissing omtrent de ontvankelijkheid.

lid 2. De beroepscommissie zendt klager en aangeklaagde minstens tien dagen (inclusief zon- en feestdagen) voor de hoorzitting een oproep.

lid 3. Wraking:

- a. elk van partijen kan een of meer leden van de beroepscommissie wraken op grond van feiten of omstandigheden waardoor de onpartijdigheid van de beroepscommissie schade zou kunnen lijden;
- b. het verzoek dient schriftelijk (tijdens de hoorzitting: eventueel mondeling) en gemotiveerd bij de klachtencommissie te worden ingediend. Het verzoek dient zo spoedig mogelijk nadat de feiten en omstandigheden bekend zijn geworden te worden gedaan. Nadat het onderzoek is afgesloten (met de laatste verkrijging van informatie/hoorzitting) en de zaak op uitspraak wacht, kan geen verzoek tot wraking meer worden ingediend.
- c. berust(en) het betreffende lid/de betreffende leden in de wraking, dan wordt/worden het lid/de leden vervangen en wordt een nieuwe zitting bepaald. Berust/berusten het lid/de leden niet in de wraking, dan wordt het wrakingsverzoek behandeld door een speciaal daarvoor samen te stellen wrakingscommissie van 3 leden uit de deskundigenpoule, die hiertoe worden gevraagd door de centrale voorzitter van de poule.
- d. er is geen beroep mogelijk tegen beslissing van de wrakingscommissie

lid 4. Tot zeven dagen (inclusief zon- en feestdagen) voor de hoorzitting kunnen partijen nadere stukken indienen. De secretaris zendt deze door aan de andere partij.

lid 5. De hoorzittingen zijn besloten.

lid 6. Klager en aangeklaagde worden eerst buiten elkaars aanwezigheid gehoord en zo mogelijk – indien de situatie dat toelaat – daarna in elkaars aanwezigheid. Klager wordt als eerste gehoord.

lid 7. Van ieder hoorgesprek wordt een - zakelijk - verslag gemaakt, ondertekend door voorzitter en secretaris van de beroepscommissie. Het verslag wordt zowel de klager als de aangeklaagde toegezonden. Indien appellant en de wederpartij buiten elkaars aanwezigheid zijn gehoord worden zij in de gelegenheid gesteld schriftelijk op de toegezonden verslaglegging te reageren. De beroepscommissie kan na verkregen toestemming ten behoeve van de verslaglegging gebruikmaken van opnameapparatuur. De inhoud van het verslag is voor verantwoording van de beroepscommissie.

Artikel 13 Informatie door de beroepscommissie

Appellant en de wederpartij worden gelijkkelijk geïnformeerd door de beroepscommissie. Het dossier van de beroepscommissie, bevattende alle extern toegevoegde stukken, kan desgewenst door klager en aangeklaagde worden ingezien.

Artikel 14 Beoordeling beroep en verdere afdoening

lid 1. De commissie doet zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk tien weken na de laatste hoorzitting, uitspraak omtrent de gegrondheid van het beroepschrift.

lid 2. Acht de beroepscommissie het beroep ongegrond, dan deelt zij dit gemotiveerd schriftelijk mee aan appellant, de wederpartij en de kerkenraad.

lid 3. Acht de beroepscommissie het beroep gegrond, dan deelt zij dit, onder overlegging van een samenvatting van het beroepschrift en de bevindingen tijdens het onderzoek, gemotiveerd schriftelijk mee, en - in geval van een advies voor afdoening - onder toevoeging van dat advies, aan appellant, de wederpartij en de kerkenraad van de gemeente waartoe de aangeklaagde behoort of, in voorkomende gevallen, de gemeente waar het misbruik zich heeft voorgedaan. Het oordeel van de beroepscommissie over de gegrondheid van het beroep is bindend voor de kerkenraad⁴.

lid 4. Indien de beroepscommissie behalve een uitspraak over de gegrondheid van tevens een advies uitbrengt met betrekking tot de verdere afdoening, zal zij zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de Kerkorde respectievelijk het Akkoord van Samenleven aangegeven tuchtmaatregelen.

Artikel 15 Acute situaties

In acute situaties dienen door de desbetreffende kerkenraad, in overleg met de beroepscommissie, vóór of hangende het onderzoek, zonodig voorlopige maatregelen getroffen te worden.

Artikel 16 Beslissing kerkenraad

De kerkenraad van de gemeente waartoe de aangeklaagde behoort, beslist binnen vier weken na datum verzending van de uitspraak door de beroepscommissie.

Artikel 17 Archivering

De op de beroepen betrekking hebbende stukken zullen tot tien jaar na ontvangst van het beroep in het archief van de beroepscommissie bewaard worden.

Artikel 18 Verantwoording

De beroepscommissie legt driejaarlijks verantwoording af van haar werkzaamheden aan de Synode respectievelijk de Landelijke Vergadering.

⁴ In de Nederlands Gereformeerde Kerken heeft de uitspraak van de beroepscommissie kerkrechtelijk de status van advies.

Artikel 19 Overgangsbepaling

De beroepscommissie is bevoegd kennis te nemen van beroepschriften over feiten (complexen) die vóór de inwerkingtreding van deze beroepsregeling hebben plaatsgevonden.

5 Besturingsstructuur opvang en preventie seksueel misbruik

Besturingsstructuur opvang, afhandeling en preventie seksueel misbruik

Convenant tussen de kerkgenootschappen

Christelijke Gereformeerde Kerken
Gereformeerde Kerken vrijgemaakt
Nederlands Gereformeerde Kerken

Rev 5 (goedgekeurd op SSMKR 6 juni 2014)

2 juni 2014

Greetje te Velde

Ad Heystek

Wim Vrijmoeth

Inleiding

De drie kerkgenootschappen⁵ hebben besloten samen te werken op het gebied van opvang, afhandeling en preventie van seksueel misbruik. Deze notitie beschrijft de formele inrichting en besturing van de verschillende organen en gremia die de kerkgenootschappen daartoe hebben opgericht / ingericht en bevat het concrete afspraken over inrichting.

Strekking

De strekking van de samenwerking tussen de kerkgenootschappen betreft de problematiek van seksueel misbruik in kerkelijke relaties. Het betreft seksueel misbruik door een persoon die een formele rol heeft in de plaatselijke kerk (de 'kerk') (bijvoorbeeld predikant, ouderling), dan wel een rol heeft in opdracht van de kerk (bijvoorbeeld jeugdwerker, ziekenbezoeker).

De eindverantwoordelijkheid om op een goede manier invulling te geven aan opvang, afhandeling en preventie van seksueel misbruik ligt te allen tijd bij de kerken zelf. Deze verantwoordelijkheid kan nooit worden gedelegeerd.

Organen en gremia

De verschillende organen en gremia, die in deze notitie worden behandeld, zijn:

- *Deputaten c.q. Commissies*
Het orgaan binnen de ondersteunende kerkgenootschappen, dat binnen hun respectievelijke kerkgenootschap de verantwoordelijkheid heeft voor het beleid betreffende en de uitvoering van de opvang, afhandeling en preventie van seksueel misbruik.
- *Stichting Meldpunt Seksueel Misbruik in Pastorale Relaties* (het 'Meldpunt').
De stichting die het meldpunt seksueel misbruik vorm geeft.
- *Klachtencommissie en beroepscommissie*
De commissie die een klacht in het kader van seksueel misbruik in kerkelijke relaties behandelt volgens de regeling KC/BC.
- *Samenwerkingsorgaan SSMKR*⁶ ('SSMKR')
Het overleg tussen de ondersteunende kerkgenootschappen.

⁵ De opzet is zodanig dat ook andere kerkgenootschappen zich goed (op deelgebieden) zouden moeten kunnen aansluiten

⁶ Voorheen: Harderwijker Beraad

Deputaatschappen/commissie

Binnen de respectievelijke kerkgenootschappen zijn er gremia gevormd die de verantwoordelijkheid hebben voor het beleid betreffende en de uitvoering van de opvang, afhandeling en preventie van seksueel misbruik:

- Gereformeerde Kerken vrijgemaakt – Deputaatschap Seksueel Misbruik
- Nederlands Gereformeerde Kerk – Commissie Seksueel Misbruik
- Christelijke Gereformeerde Kerken – Klachtencommissie

Deze gremia zijn ingericht om:

1. Deskundigheid te concentreren en te bevorderen
2. Een aanspreekpunt te zijn binnen het kerkgenootschap
3. Het borgen van de onafhankelijke uitvoering van het werk, inclusief klachtafhandeling
4. De samenwerking met de andere kerkgenootschappen vorm te geven in het Samenwerkingsverband SMKR (zie onder)

De gremia leggen verantwoording af aan hun opdrachtgevers/geldverstrekkers, i.c. de landelijke vergadering respectievelijk de generale synodes.

Het is de afweging van het kerkgenootschap zelf om deze gremia eventueel te combineren met andere organen. Uiteraard is hierbij een belangrijke overweging om inhoud te blijven geven aan genoemde vier bovenstaande punten.

Meldpunt

Het Meldpunt is een stichting, die uit dien hoofde geen formele binding heeft met de kerkgenootschappen. Het kan daardoor de inhoudelijke taak op een onafhankelijke manier vervullen. De kerkgenootschappen hebben de stichting opgericht om invulling te geven aan het volgende:

- Ingang voor hulpzoekenden in het kader van seksueel misbruik in kerkelijke relaties. Dit kunnen (vermeende) slachtoffers zijn, (vermeende) daders, andere betrokkenen, bestuurders, etc.. Deze ingang biedt eerste opvang, advisering en doorverwijzing.
- Voorlichting en preventie binnen de kerken, loketfunctie voor toerustingsvragen.

Het Meldpunt wordt gefinancierd door de kerkgenootschappen (Deputaatschap / Commissies) naar rato van hun onderlinge ledenaantal. De verdeling wordt jaarlijks overeengekomen en vastgelegd in het SSMKR. Het Meldpunt stelt uiterlijk in november een begroting op voor het jaar daarop, ingebed in een meerjarenbegroting van minimaal drie jaar vooruit. Deze begroting wordt goedgekeurd door het SSMKR namens de kerkgenootschappen.

De bestuursleden van de stichting worden, zoals vastgelegd in de statuten, voorgedragen door en uit de respectievelijke kerkgenootschappen en benoemd door het bestuur. De leden worden benoemd voor drie jaar en kunnen tweemaal stilzwijgend worden herbenoemd. Bestuursleden zitten bij de vergaderingen van 'hun' Deputaatschap/Commissie, ook als ze daar geen lid van zijn. Hierdoor is er een efficiënte informatievoorziening over en weer, maar kan ieder (Deputaatschap/Commissie enerzijds en bestuurslid anderzijds) ook zijn zelfstandige verantwoordelijkheid dragen.

Het Meldpunt legt van wat betreft het te voeren en gevoerde beleid verantwoording af aan de kerkgenootschappen, i.c. de deputaten en de commissies. Deze zijn gezamenlijk vergaderd in het SSMKR.

Klachtencommissie en beroepscommissie

Een klacht wordt behandeld door de klachtencommissie.

Per klacht wordt een klachtencommissie samengesteld uit een vaste 'poule' van deskundige⁷ leden van de drie kerkgenootschappen. Het heeft de voorkeur dat de klachtencommissie steeds bestaat uit een 'gemengd' gezelschap, dus ook uit leden van de andere kerkgenootschappen.

De klachtencommissie werkt voor de afhandeling van een klacht ten behoeve van de kerkenraad van de gemeente onder wiens verantwoordelijkheid de aangeklaagde in functie is. De verantwoordelijkheid voor het kwalitatief goed functioneren van de klachtencommissie

⁷ De poule bestaat uit mensen die beroepshalve deskundig zijn.

(deskundigheid en proces) ligt in handen van het kerkgenootschap waarbinnen het vermeende misbruik heeft plaats gehad, ook al bestaat de klachtencommissie (deels) uit leden van een ander kerkgenootschap. Deze genoemde verantwoordelijkheid zal worden genomen door het betreffende Deputaatschap c.q. de Commissie. Voor de inhoud van de uitspraak van de klachtencommissie draagt zij geen verantwoordelijkheid, escalatie (beroep en wraking) is geregeld in de procedure voor de klachtencommissie.

Voor de klachtencommissie is er een onkostenvergoeding. Deze kosten worden neergelegd bij bovengenoemde kerkenraad.

Er is een vaste kerncommissie, bestaande uit drie vaste kernleden, uit ieder kerkgenootschap één, ieder te benoemen door de respectievelijke Deputaatschap c.q. Commissies. Deze kernleden zullen, indien een klacht wordt ingediend:

- binnen de in de regeling daarvoor vastgestelde procedure de ontvankelijkheid van een klacht bepalen en de klager daarvan op de hoogte stellen
- een klachtencommissie voor de afhandeling van de klacht samenstellen uit de poule. Kernleden kunnen zelf lid zijn van die commissie, Er is één gemeenschappelijk en centraal punt waar klachten kunnen worden ingediend. Dat is de postbus van het Dienstenbureau van de CGK. Het Dienstenbureau zal alle post geadresseerd aan de klachtencommissie, na telefonisch contact met de kerncommissie, ongeopend ter beschikking stellen van hen.

Archivering vindt plaats bij de kerncommissie.

De positionering en verantwoordelijkheid van de beroepscommissie is analoog aan die van de klachtencommissie. Hun onderlinge verhouding en de praktische procesgang is geregeld in de Regeling Klachtencommissie / Beroepscommissie.

Samenwerkingsorgaan SSMKR

Het SSMKR heeft 5 rollen:

1. *Opdrachtgever ('Raad van Commissarissen') van het Meldpunt*
Hoewel dat niet formeel is geregeld⁸, is het SSMKR namens de kerkgenootschappen de opdrachtgever van het Meldpunt. Het bestuur verantwoordt zich in reguliere vergaderingen over het gevoerde en te voeren beleid.
2. *Praktisch opdrachtgever van de klachtencommissie*
Het SSMKR is de praktische opdrachtgever van de klachtencommissie, en faciliteert de organisatie en het proces dienaangaande. Het SSMKR is uitdrukkelijk niet de formele opdrachtgever en niet een escalatieorgaan van de klachtencommissie, noch voor inhoud noch voor proces. Formele opdrachtgever is de betrokken kerkenraad, escalatie betreffende inhoud ligt bij de Beroepscommissie en escalatie aangaande het proces bij Deputaten/Commissie.
3. *Samenwerking tussen de kerken*
Het SSMKR belichaamt de samenwerking van de drie kerkgenootschappen op het gebied van opvang, afhandeling en preventie betreffende seksueel misbruik. Eventuele gemeenschappelijke plannen en initiatieven worden binnen het SSMKR besproken, georganiseerd en gesanctioneerd.
4. *Antenne naar de maatschappij*
Binnen het SSMKR wordt eraan gewerkt voeling te houden met hetgeen er in de maatschappij speelt op het gebied van seksueel misbruik
5. *Onderlinge toerusting*
Door met elkaar structureel te overleggen wordt onderling informatie uitgewisseld ter onderlinge opbouw en toerusting op dit gebied.

Het werk van de SSMKR is zowel inhoudelijk als qua organisatie en kosten voortdurend aan verandering onderhevig. Daarom heeft het SSMKR het mandaat van de kerken om te beslissen over de inrichting, de uitvoering en de kosten van het werk. Voorbeelden daarvan zijn het aanpassen van de klachtenregeling, het aangaan van samenwerking met een andere kerk binnen de SSMKR, het aanpassen van de taakstelling van het Meldpunt, etc.. Uiteraard kunnen

⁸ De stichting is formeel onafhankelijk

dergelijke besluiten voorlopig worden genomen, hangende een goedkeuring door de kerken in hun meerdere vergaderingen.

Voor het functioneren van het SSMKR zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Het bestuur van het Meldpunt woont de vergaderingen van het SSMKR bij, maar heeft geen stemrecht
- Het Meldpunt levert een vaste voorzitter, een van de kerken levert een vaste secretaris
- Elke kerk levert twee vertegenwoordigers in het SSMKR, naast de voorzitter is het Meldpunt met een ander lid vertegenwoordigd
- Kosten voor het functioneren van het SSMKR en de klachtencommissie komen ten laste van de gezamenlijke kerkgenootschappen. Het SSMKR zal hiervoor een procedure opstellen

Organogram

- De kerken geven mandaat aan het SSMKR
- Het SSMKR is opdrachtgever van het Meldpunt
- Het SSMKR organiseert de gemeenschappelijke klachtencommissie
- De gemeenschappelijke klachtencommissie functioneert als de klachtencommissie van de kerk waarbinnen de klacht speelt

Jaarverslag Meldpunt Misbruik 2015

INHOUD

PAGINA

1. Van het bestuur	3
2. Seksueel misbruik raakt de hele gemeente	4
3. Wat heeft het Meldpunt bereikt?	5
4. Belangrijke ontwikkelingen	6
5. De cijfers spreken	7
6. Toekomstplannen	8
7. Financieel overzicht	8

Stichting Meldpunt Misbruik in Kerkelijke Relaties is een initiatief van de Christelijke Gereformeerde Kerken, de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, de Nederlands Gereformeerde Kerken, de Hersteld Hervormde Kerk en de voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland.

Contactgegevens:

I: www.meldpuntmisbruik.nl

E: info@meldpuntmisbruik.nl

M: Vertrouwenspersoon: 06 81 08 01 17

Communicatie & preventie: 06 20 05 44 52

1. Van het bestuur

Hierbij ontvangt u het verslag van de Stichting Meldpunt Misbruik in Kerkelijke Relaties over het jaar 2015. Met dit verslag informeren wij u over de werkzaamheden van het Meldpunt. Het jaar 2015 kenmerkt zich door de bredere bekendheid van het Meldpunt in kerkelijke kringen. Inmiddels zijn zowel de Hersteld Hervormde kerk als de Voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland aangesloten bij het Meldpunt. Er wordt meer aandacht besteed aan preventie van misbruik in kerkelijke relaties binnen onze kerken. Het aantal vertrouwenspersonen (IVP-ers) neemt toe en we zien overal in het land netwerken van vertrouwenspersonen ontstaan. Vanwege de grotere bekendheid, maar zeker ook omdat een toenemend aantal kerken met de invoering van Veilig Jeugdwerk bezig is worden de medewerkers van het Meldpunt steeds meer om advies gevraagd.

Onze visie, missie en doelstelling

Ons beeld van de kerk is een plaats waar het goed groeien is, een schuilplaats die veiligheid en liefde biedt aan alle mensen, jong en oud. Zover is het helaas nog niet als het gaat om seksueel misbruik. Wij voelen ons geroepen om ervoor te zorgen dat onze kerk een 'veilig huis' wordt, is en blijft. Onze doelstelling is dan ook: seksueel misbruik komt minder en minder langdurig voor in de kerk en wanneer het voorkomt is het bespreekbaar. Werken aan preventie is hierbij van cruciaal belang.

Medewerkers Meldpunt.

Als bestuur hebben we grote waardering voor onze medewerkers, voor hun voortdurende inzet, hun zorgvuldigheid en hun professionaliteit. Hulpverlener en coördinator van het Meldpunt is mevrouw C. de Ruyter. Zij is tevens de spil van de interne vertrouwenspersonen en zij verzorgt gastlessen bij verschillende opleidingen. Mevrouw I. van Dongen is voorlichter en PR-medewerker. Ook op haar werd vaak een beroep gedaan en mede door haar inzet en bewogenheid kwam de map Veilig Jeugdwerk tot stand. Daarbij is zij in 2015 een kundig gesprekspartner in contacten met andere kerken gebleken. Beiden geven zij een aantal maal per jaar een cursus aan IVP-ers.

Mevrouw De Ruyter en mevrouw Van Dongen zijn op elkaar ingespeeld en vullen elkaar goed aan. We hopen dat het Meldpunt nog lang van hun diensten gebruik zal kunnen en mogen maken en we bidden onze God of Hij medewerkers en bestuur kracht, zegen en gezondheid wil geven bij hun werk.

Bestuurssamenstelling.

In het bestuur zijn de vier kerken vertegenwoordigd.

Ds. S.W. de Boer is voorzitter. Hij vertegenwoordigt de Gereformeerde kerken Vrijgemaakt.

De heer W. Vrijmoeth, penningmeester, vertegenwoordigt de Nederlands Gereformeerde Kerken.

Mevrouw S. Rustenburg-van de Poppe is secretaris. Zij zit namens de Christelijke Gereformeerde Kerken in het bestuur.

Vanuit de Hersteld Hervormde Kerk is ds. R.W. Mulder toegetreden als bestuurslid.

Bestuursvergaderingen.

Het bestuur vergadert eenmaal per kwartaal. Tijdens de bestuursvergaderingen zijn ook beide medewerkers aanwezig. Zowel medewerkers als bestuursleden brengen agendapunten in. Daarnaast komen de bestuursleden eenmaal per twee jaar bij elkaar om het beleid te evalueren en zo nodig nieuw beleid te maken. Eenmaal per 1 ½ jaar wordt met de medewerkers een functioneringsgesprek gevoerd. Bestuur en medewerkers maken deel uit van het SSMKR (Samenwerkingsverband Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties - voorheen Harderwijker Beraad).

De financiële verantwoording van het jaar 2015 is opgenomen in het hoofdstuk Financieel overzicht.

Namens het bestuur,

S. Rustenburg-van de Poppe, secretaris

2. Seksueel misbruik raakt de hele gemeente

Het proces rondom seksueel misbruik in kerkelijke relaties is ongelooflijk ingewikkeld. Ondanks protocollen, klachtenregelingen, klachtencommissies en de ondersteuning door gemeentebegeleiders ontstaan bij seksueel grensoverschrijdend gedrag in kerkelijke relaties uiterst kwetsbare situaties waarbij sprake is van veel schade aan slachtoffer en gemeente.

In september 2015 presenteert Christiane van den Berg – Seiffert haar onderzoek¹ naar de gevolgen van seksuele grensoverschrijding in pastorale relaties. Tijdens dit onderzoek doet zij een onthutsende ontdekking: alle zeventien misbruikslachtoffers die zij interviewde, verlieten hun gemeente. Sommigen keerden de kerk zelfs helemaal de rug toe. Ze voelen zich niet meer veilig binnen hun gemeente. De slachtoffers die zij in dit onderzoek volgde, waren betrokken gemeenteleden voor wie deze ervaring zeer ingrijpend was.

Door de grotere bekendheid met de schadelijke gevolgen van seksueel misbruik in kerkelijke relaties hebben we de indruk dat mensen die seksuele grensoverschrijding ervaren sneller vragen stellen, eerder melden en meer erkenning krijgen dan in het verleden. “Maar”, zo beschrijft Christiane van den Berg haar ervaringen in dit onderzoek, “wie luistert naar wat mensen die seksuele grensoverschrijding in een pastorale relatie hebben ervaren, vertellen over hun relatie met hun geloofsgemeenschap, wordt getroffen door het feit dat al deze veranderingen niet betekenen dat deze mensen er nu in slagen hun plaats in de geloofsgemeenschap te behouden. Alle ontwikkelingen ten spijt ervaren zij niet de ruimte die zij nodig hebben om in vrijheid te beslissen of zij in de gemeente waar de grensoverschrijding heeft plaatsgevonden willen blijven, of dat zij deze liever verlaten.”

Bij het Meldpunt Misbruik in Kerkelijke Relaties herkennen we helaas de verhalen uit het onderzoek van Van den Berg. In een reactie in het Reformatorisch Dagblad (24-09-2015) melden wij dat “met name volwassen slachtoffers snel in de verdrukking komen in de gemeente, zeker als ze nog blijvend geconfronteerd worden met de dader of met mensen uit diens omgeving. Voor misbruikte kinderen geldt dat het gezin waarvan zij deel uitmaken sneller in de gemeente blijft. In die situatie vertrekt meestal de dader. Er speelt bij volwassenen een andere dynamiek dan bij kinderen. Van een volwassen slachtoffer wordt al snel gedacht, bewust of onbewust, dat deze ook aandeel heeft aan de onrust in de gemeente.”

Preventie is een must

Wie het onderzoeksrapport van Van den Berg serieus neemt, zal alles in het werk zetten om misbruik te voorkomen. Voor alle bij het Meldpunt betrokken kerkelijke gemeenten is preventiemateriaal volop voor handen: posters, folders, instructies en cursussen voor vertrouwenspersonen en een Stappenplan Veilig Jeugdwerk. Een kwestie van aanpakken dus!

¹ **“Ik sta erbuiten – maar ik sta wel te kijken”**

De relationele dynamiek in geloofsgemeenschappen na het bekend worden van seksuele grensoverschrijding in een pastorale relatie vanuit het perspectief van primaire slachtoffers.
Christiane van den Berg-Seiffert.

3. Wat heeft het meldpunt bereikt?

We zijn blij en dankbaar dat in 2015:

- slachtoffers en / of hun omgeving het Meldpunt wisten te vinden voor steun en advies;
- de voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland toegetreden zijn tot het Meldpunt Misbruik in Kerkelijke Relaties;
- gemeentebegeleiders aan acht kerkenraden begeleiding hebben kunnen geven;
- het aantal vertrouwenspersonen gegroeid is van 296 naar 322;
- scholing en toerusting aan vertrouwenspersonen konden plaatsvinden.
- contacten onderhouden zijn met de Raad van Kerken, de kerkelijke meldpunten van de Protestantse kerken in Nederland e.a., Evangelische Gemeenten en de Rooms Katholieke kerken; het Reformatorisch Meldpunt;
- gastlessen gegeven konden worden aan de TU in Kampen en de CHE in Ede;

Advies en ondersteuning slachtoffer

Het Meldpunt seksueel misbruik is er in de eerste plaats voor slachtoffers van seksueel misbruik in kerkelijke relaties. Zij kunnen hier terecht voor informatie, ondersteuning, advies en eventueel begeleiding naar de klachtencommissie. Wij volgen het tempo en de wens van het slachtoffer. De vertrouwenspersoon bij het Meldpunt begeleidt de klaagster, indien gewenst, bij het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. Het Meldpunt beoordeelt de meldingen niet, de klachtencommissie is het orgaan dat aan waarheidsvinding kan doen.

In 2015 is het Meldpunt 53 keer ingeschakeld voor advies en begeleiding, zowel van slachtoffers / klagers als van kerken. Zie hoofdstuk 5: De cijfers spreken.

Advies en ondersteuning kerkenraad

Zoals ook uit het onderzoek van Christiane van den Berg (zie hoofdstuk 2) blijkt, zijn de gevolgen van seksueel misbruik in kerkelijke relaties groot. Er ontstaat in de kerkelijke gemeente een complexe situatie waarbij het van groot belang is dat met name de kerkenraad adequaat en zorgvuldig handelt. In het protocol staan de stappen beschreven die een kerkenraad moet volgen bij (signalen van) misbruik in kerkelijke relaties.

Wij geven advies en begeleiding aan kerken bij de te nemen stappen. Ook geven we in voorkomende gevallen advies op het gebied van communicatie met de gemeente.

Ondersteuning door gemeentebegeleiders

Als seksueel misbruik door een kerkelijk functionaris bekend wordt, komt een gemeente meestal in een bijzonder complexe situatie terecht. Het Meldpunt adviseert vaak al bij een eerste contact met een kerkenraadslid om spoedig een gemeentebegeleider aan te trekken. Wanneer dat ook gebeurt dan is de gemeentebegeleider er snel bij om te helpen de zaken te ordenen en in regie te brengen. De gemeentebegeleider verstrekt informatie en geeft advies hoe te handelen. Hij begeleidt vaak de regiegroep in de eerste fase. Wanneer de zaken in regie zijn, trekt de gemeentebegeleider zich terug maar is daarna nog ter consultatie beschikbaar. Een gemeentebegeleider werkt onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad.

In 2015 zijn acht gemeenten ondersteund door een gemeentebegeleider. Van vijf van deze gemeenten was de begeleiding in 2014 gestart. Bij twee van deze vijf is er tijdelijk opnieuw begeleiding gegeven in een nazorgtraject. In vijf van de acht gemeenten is de begeleiding in 2015 of begin 2016 afgerond.

Begeleiding kan zich beperken tot enkele telefonische en/of e-mail contacten. Andere gemeenten verlangden een langduriger begeleiding, langer dan een half jaar. In de meeste gevallen komt begeleiding van de gemeente tot stand op advies van het Meldpunt. Soms weten gemeenten een

gemeentebegeleider rechtstreeks te vinden. In alle gevallen vindt er terugkoppeling naar het Meldpunt plaats.

Interne vertrouwenspersonen

Het aantal vertrouwenspersonen dat in de kerken actief is, blijft een stijgende lijn vertonen. We hebben 322 personen geregistreerd die in de kerken de functie van vertrouwenspersoon vervullen. Naast eerste aanspreekpunt hebben zij een belangrijke rol bij de implementatie van het Stappenplan Veilig Jeugdwerk.

Scholing en toerusting

Het Meldpunt biedt vertrouwenspersonen scholing aan van vier dagdelen. In 2015 hebben wij tweemaal de cursus IVP (Interne VertrouwensPersoon) gegeven. In deze cursus rusten wij vertrouwenspersonen toe op het gebied van kennis over seksueel misbruik en de gevolgen hiervan, preventie, communicatie, het opzetten van een netwerk voor intervisie en persoonlijke vaardigheden.

Elk jaar organiseren wij voor vertrouwenspersonen een toerustingsdag. In 2015 stond deze toerustingsdag in het teken van de persoonlijke kwaliteiten van de vertrouwenspersoon. Er wordt vaak veel van vertrouwenspersonen verwacht. Welke kwaliteiten moet je bezitten? Wat is je kracht, wat je valkuil? We gingen ook praktisch aan de slag: wat heb je nodig om misbruik bespreekbaar te maken? Wat moet je ondernemen om het Stappenplan Veilig Jeugdwerk in te voeren in jouw gemeente? Op uitnodiging van het Meldpunt speelde “De Zaak in Beweging” de Theatervoorstelling ‘Wees Moedig’ met dagboekfragmenten van Wilma en Simon, verwoord door Paulien Haakma en Ferdinand Borger.

Gastlessen

We hebben gastlessen verzorgd voor studenten van de predikantsmaster aan de Theologische Universiteit in Kampen en voor de voltijd studenten in hun stagetijd Godsdienst Pastoraal Werk aan de Christelijke Hogeschool Ede. De gastlessen vallen in een breder kader, aangeboden door de opleiding, waarin de studenten worden toegerust in pastorale vaardigheden en overwegingen met betrekking tot hun beroepshouding.

4. Belangrijke ontwikkelingen

Aansluiting voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland(vGKN)

In april 2015 heeft de vGKN besloten om aan te sluiten bij het Meldpunt Misbruik. De vGKN meldt daarover in haar verslag: ‘Bij het schuilen onder de vleugels van de HEERE hoort immers dat ieder veilig is. Er mag in de kerk geen sprake zijn van misbruik. Wanneer dit toch voorkomt, is het zaak dat er recht gedaan wordt aan het slachtoffer. De beste manier om misbruik te voorkomen is preventie en het Meldpunt voorziet in beide. De vGKN zijn dankbaar dat zij met ingang van heden aangesloten zijn bij dit Meldpunt, wat is opgericht door de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, de Christelijk Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken en waarbij inmiddels ook de HHK is aangesloten.’

Samenwerking Raad van Kerken

In september 2015 organiseert de Raad van Kerken, in samenwerking met de kerkelijke meldpunten een conferentie getiteld ‘De kerk een veilige plek’. De doelstelling van de conferentie is kerken handvatten te bieden om het eigen beleid te toetsen en zo nodig verder te ontwikkelen door expertise uit te wisselen en van elkaar te leren.

Relaties en contacten

We onderhouden contacten met diverse organisaties die werkzaam zijn het terrein waar het Meldpunt zich begeeft. Zo hebben we in 2015 ons jaarlijkse overleg gehouden met Meldpunten uit andere kerkelijke denominaties, presenteerden we ons aan de jeugdorganisaties uit de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Stichting Gereformeerde Jeugdhulp en hebben we contacten onderhouden met het Reformatorisch Meldpunt.

5. De cijfers spreken

In 2015 is het aantal adviesvragen gestegen, zoals blijkt uit het overzicht van de afgelopen vijf jaar.

Jaar	Klacht	Melding	Signaal	Advies	Totaal
2011	0	4	0	22	26
2012	0	5	1	21	27
2013	1	7	5	31	44
2014	0	10	0	29	39
2015	0	8	3	42	53

Klacht

Er is sprake van een klacht als het slachtoffer van seksueel misbruik in kerkelijke relaties een klacht indient bij één van de klachtencommissies.

Melding

Een slachtoffer kan er ook voor kiezen een melding te doen. Elke melding van seksueel misbruik wordt door het Meldpunt als zodanig behandeld en geregistreerd. Niet elke melding leidt tot een klacht. Dit heeft verschillende oorzaken. Slachtoffers ervaren de gang naar een klachtencommissie vaak als emotioneel extra belastend. Dit verklaart een deel van het verschil in het aantal meldingen en het aantal klachten. Een andere reden voor dit verschil is het feit dat veel kerken zelf adequaat optreden als er sprake is van een melding van seksueel misbruik. Er wordt in die gevallen vaak afgezien van een gang naar de klachtencommissie. Betreft de melding van seksueel misbruik een minderjarige, dan adviseert het Meldpunt altijd om aangifte te doen bij de politie. Neemt de politie deze aangifte in behandeling, dan kan van een gang naar de klachtencommissie afgezien worden.

Signaal

Bij een signaal is er geen sprake van misbruik, wel bestaat er zorg over een bepaalde situatie die onveilig zou kunnen zijn of zou kunnen worden. In die situaties geeft het Meldpunt advies gericht op preventie.

Advies

Het Meldpunt wordt regelmatig benaderd door kerken en gemeenteleden als er sprake is van seksueel misbruik in andere dan kerkelijke relaties. Het betreft hier vooral situaties van incest en andere vormen van seksueel misbruik of ongewenste seksuele benaderingen. Het Meldpunt neemt deze meldingen serieus en geeft ook in dergelijke situaties advies en / of verwijst door naar andere organisaties.

Met enige regelmaat melden slachtoffers van seksueel misbruik uit andere kerken zich bij het Meldpunt. Het advies bestaat dan uit doorverwijzing naar of bemiddeling bij de melding aan de Meldpunten van de Rooms-katholieke kerk, evangelische gemeenten of bij het Meldpunt Misbruik in Pastorale Relaties (SMPR). Ook geeft het Meldpunt advies aan kerkenraden op het gebied van nazorg en herstel.

Het Meldpunt verzorgt informatie- en voorlichtingsavonden voor kerkelijke gemeenten en andere organisaties en groepen die een beroep doen op het Meldpunt.

6. Toekomstplannen

Als ik Uw hemel zie, het werk van Uw vingers, de maan en de sterren, die U hun plaats gegeven hebt, wat is dan de sterveling, dat U aan hem denkt, en het menskenkind, dat U naar hem omziet? Toch hebt U hem weinig minder gemaakt dan de engelen en hem met eer en glorie gekroond.

In de Bijbel, psalm 8 lezen we hoe zorgvuldig onze Schepper de mensen gemaakt heeft, zelfs gekroond heeft met eer en glorie. Als je deze Bijbeltekst overdenkt kan je niet anders dan tot de conclusie komen dat je niet zuinig genoeg kunt zijn op elkaar. Met het Stappenplan Veilig Jeugdwerk willen we als Meldpunt de kerken ondersteunen bij het creëren van een veilig klimaat. We willen in 2016 samen met deputaten en kerkelijke commissies, alle kerkelijke gemeenten stimuleren serieus werk te maken van preventie.

7. Financieel overzicht

<u>Kosten</u>		<u>Baten</u>	
Personeel	€ 25.498,44	Bijdrage CGK	€ 12.514,50
Onkosten bestuur	€ 456,18	Bijdrage NGK	€ 3.944,00
Allerlei	€ 4.090,55	Bijdrage GKv	€ 15.211,75
Bankkosten	€ 154,26	Bijdrage HHK	€ 3.854,00
		Bijdrage vGKN	€ 1.244,50
		Cursussen e.d.	€ 7.830,00
Overschot 2014	€ 14.399,32		
Totaal	€ 44.598,75		€ 44.598,75
Het vermogen op 1 januari 2015 bedroeg		€ 2.913,73	
Overschot 2015		€ 14.399,32	
Saldo 31 december 2015		€ 17.313,05	

A. Financiën Meldpunt
B. Begroting Deputaatschap

A. Financiën Meldpunt

Het financieel overzicht over de verslagperiode (en daarvoor) is als volgt:

	2011	2012	2013	2014	2015
Kosten	€ 30.002	€ 30.759	€ 49.827	€ 43.929	€ 30.199
Inkomsten	€ 23.075	€ 32.069	€ 42.810	€ 44.844	€ 44.599
Resultaat	€ -6.927	€ 1.310	€ -7.016	€ 916	€ 14.399
Banksaldo	€ 7.704	€ 9.014	€ 1.998	€ 2.914	€ 17.313
Bijdrage kerken					
CGK	€ 6.816	€ 7.838	€ 9.015	€ 9.014	€ 9.014
GKV	€ 11.502	€ 13.227	€ 15.212	€ 15.212	€ 15.212
NGK	€ 2.982	€ 3.429	€ 3.944	€ 3.944	€ 3.944
HHK				€ 2.417	€ 3.854
vGKN					€ 245
Totaal kerken	€ 21.300	€ 24.494	€ 28.170	€ 30.587	€ 32.269
Andere inkomsten	€ 1.775	€ 7.575	€ 14.640	€ 14.257	€ 12.330

Het werk van het Meldpunt heeft zich in de afgelopen sterk ontwikkeld, hetgeen heeft geleid tot erg goede, structurele en zichtbare resultaten (toetreding andere kerkgenootschappen, kwaliteit van werk, preventie, etc.). Echter, de financiële situatie in 2013 en 2014 was zorgelijk. De structurele inkomsten van het Meldpunt (i.c. de bijdragen van de ondersteunende kerken) zijn onvoldoende om het werk van het Meldpunt vorm te geven. Deze inkomsten zijn ca. € 30.000, de gemiddelde kosten over de jaren 2011 t/m 2014 zijn € 38.000. Bovendien zijn de financiële reserves veel te laag. Daarom is er in 2015 door het bestuur zeer sterk gestuurd op het terugbrengen van de kosten, wat uiteraard ten koste is gegaan van de omvang en kwaliteit van het werk.

Het bestuur wil geen teruggang in kwaliteit en omvang van het werk accepteren. Belangrijk uitgangspunt in het beleid van de afgelopen jaren is preventie, *'voorkomen is beter dan genezen'*. Dit vraagt om een verhoging van de bijdrage van de kerkgenootschappen van de huidige € 0,12 per lid naar € 0,14 per lid.

NB.: Uitbreiding van het werk met de toetreding van de HHK en vGKN maakt het werk sterker, is geen financiële leniging. De werkdruk neemt immers navenant toe.

Budgetvoorstel 2018 – 2020

1. Budget 2015-2017:

Jaarlijks:	Conferentie/Harderwijks Beraad	€ 450,00
	Cursus deskundigheidsbevordering KC/BC	€ 3.700,00
	Reis- en vergaderkosten deputaten	€ 1.400,00
	Overige kosten	€ 250,00
		=====
	Totaal	€ 5.800,00

2. Budgetvoorstel 2018-2020:

Jaarlijks:	Cursus deskundigheidsbevordering KC/BC	€ 3.700,00
	Reis- en vergaderkosten deputaten	€ 1.300,00
	Overige kosten	€ 200,00
		=====
	Totaal	€ 5.200,00

Toelichting:

Het zgn. 'Harderwijks Beraad' is nu geïnstitutionaliseerd en neemt een aantal verantwoordelijkheden over van de separate deputaatschappen, bijv. de aansturing van de KC en de BC.

Daardoor zullen de reis- en vergaderkosten van het deputaatschap afnemen, maar er zullen wel structurele kosten blijven voor de vergaderingen van de gezamenlijke deputaatschappen.

Samengenomen betekent dat een vermindering van 1850 euro naar 1300 euro.

Per saldo is het een vermindering van het budget met ruim 10%. Met de aantekening dat het ook in de komende periode zeer wel mogelijk is, dat niet alle uitgaven zullen worden gedaan.